

Anonymiserad version

Översättning

C-291/23 – 1

Mål C-291/23 [Hantoch]¹

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

8 maj 2023

Domstol som begär förhandsavgörande:

Landgericht Düsseldorf (Tyskland)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

27 april 2023

Klagande:

LS

Motpart:

PL

[utelämnas]

Landgericht Düsseldorf

Beslut

I målet

LS, [utelämnas] Düsseldorf,

klagande,

[utelämnas]

[utelämnas]

¹ Beteckningen på förevarande mål är ett fiktivt namn som inte motsvarar det verkliga namnet på någon av parterna i målet.

mot

PL, [utelämnas], [utelämnas] Düsseldorf,

motpart,

[utelämnas]

[utelämnas]

har avdelning I för tvistemål vid Landgericht Düsseldorf
den 27 april 2023 fattat följande
[utelämnas]

beslut:

Följande fråga hänskjuts till Europeiska unionens domstol för förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF:

Ska artikel 10 i förordning (EU) nr 650/2012 tolkas så, att den tidpunkt som är avgörande för att fastställa huruvida tillgångar som ingår i kvarlåtenskapen befann sig i den medlemsstat i vilken domstolen där talan väckts är belägen, är tidpunkten för dödsfallet eller tidpunkten då talan väcktes?

[utelämnas]

Skäl:

I.

Parterna är släktingar i rakt nedstigande led till den avlidne, som avled den 18 mars 2017 (nedan kallad den avlidne). Motparten, PL, är ensam arvtagare till den avlidne till följd av ett testamente som upprättades inför notarius publicus den 13 mars 2015. Den avlidne var född i Egypten och bodde och arbetade under många år i Tyskland, där han även bildade familj. Han var både tysk och egyptisk medborgare. Efter att han gått i pension vistades den avliden huvudsakligen i Egypten, där han också avled. Under denna tid hade han dock en tysk sjukförsäkring och en tysk pensionsförsäkring. Han behöll ett bankkonto [utelämnas] enbart i syfte att uppbära utbetalningar från dessa försäkringar, vilka han överförde till sitt egyptiska konto. Till följd av att arvlåtaren uppbar pension från tyska Ärzteversorgung (försäkringskassa för läkare) var den avlidne även skattskyldig i Tyskland. Vid tidpunkten då han avled fanns ett tillgodohavande på kontot hos Apo-Bank, vilket emellertid hade avslutats vid tidpunkten då talan väcktes.

Klaganden, LS, har gjort gällande att PL [utelämnas] är skyldig att dels lämna ut information, dels betala ut ett närmare angivet belopp, till följd av hennes rätt till laglott. LS anser att Landgericht Düsseldorf har internationell behörighet. Den avlidne hade tillgångar i Tyskland vid tidpunkten för dödsfallet, vilka, förutom tillgodohavandet hos Apo-Bank, i synnerhet omfattade fordringar som gällde skatteåterbetalning mot Finanzamt och kostnadsersättning från den privata sjukförsäkringen.

PL har gjort gällande att Landgericht Düsseldorf saknar internationell behörighet.

II.

Enligt artikel 4 i förordning (EU) nr 650/2012 har domstolarna i den medlemsstat där den avlidne hade hemvist vid sin död internationell behörighet. Det framgår av de faktiska omständigheter som fastställts att den avlidnes hemvist var i Egypten. [utelämnas]

Den avlidne var född i Egypten och bodde och arbetade under många år i Tyskland och bildade även familj här. Det är ostridigt att han hade både ett tyskt och ett egyptiskt medborgarskap. LS har inte i tillräcklig mån styrkt påståendet att den avlidne avsåg sig sitt egyptiska medborgarskap eller när det skulle ha skett. Efter att den avlidne gått i pension vistades han huvudsakligen i Egypten. Han hade emellertid fortfarande en tysk sjukförsäkring och pensionsförsäkring. Den avlidne hade kvar ett bankkonto hos Apo-Bank enbart i syfte att uppbära utbetalningar från dessa försäkringar, vilka han överförde till sitt egyptiska konto genom en stående överföring. Till följd av att den avlidne uppbar pension från tyska Ärzteversorgung var han även skattskyldig i Tyskland. Dessa omständigheter är emellertid inte av sådan art att de talar för att den avlidne hade sina huvudsakliga intressen i Tyskland vid tidpunkten för dödsfallet och det finns inte heller några andra omständigheter som talar för detta. Den hänskjutande domstolen anser att det inte är tillräckligt att den avlidne var folkbokförd i Düsseldorf. Att den avlidne inte längre hade en bostad där [utelämnas] framgår enligt den hänskjutande domstolen [utelämnas] av bilagan [utelämnas], i vilken den tidigare hyresvärdan angett att denne inte hade den avlidnes nya adress och bad om eftersändning av den avlidnes post. För övrigt innebär den omständigheten att den avlidne använde adressen till PL:s mottagning som kontaktadress inte heller att han ska anses ha haft sina huvudsakliga intressen i Tyskland. LS har inte visat att den avlidne, utöver kontot hos Apo-Bank, sjukförsäkringen och pensionsförsäkringen hos Ärzteversorgung, hade någon lös eller fast egendom i Tyskland. LS har inte heller lämnat några uppgifter om hur ofta den avlidne befann sig i Tyskland eller vilken kontakt han hade med sin familj. Mot denna bakgrund konstaterar den hänskjutande domstolen, på grundval av PL:s uppgifter, att den avlidne inledningsvis åkte till Tyskland en gång om året efter att han gått i pension, men att han inte varit i Tyskland sedan år 2015.

Enligt artikel 10 i förordning (EU) nr 650/2012 har domstolarna i den stat på vars territorium de tillgångar som ingår i kvarlåtenskapen är belägna subsidiär

behörighet. I allmänhet anses den domstol vid vilken talan väckts endast vara behörig att besluta om de tillgångar som ingår i kvarlåtenskapen som är belägna i den medlemsstaten, vilket leder till en risk för splittring av kvarlåtenskapen och att flera processer som rör kvarlåtenskapen pågår samtidigt [utelämnas].

Det står inte klart vilken tidpunkt som är avgörande för bedömningen av huruvida de tillgångar som ingår i kvarlåtenskapen var belägna på medlemsstatens territorium, i den mening som avses i artikel 10 a i förordning (EU) nr 650/2012. I detta avseende finns två konkurrerande synsätt, där det ena är att det är tidpunkten för dödsfallet som är avgörande [utelämnas] och det andra är att det är tidpunkten då talan väcktes som är avgörande [utelämnas].

III.

Svaret på frågan som hänskjutits är avgörande för att fastställa räckvidden av behörigheten för domstolen i förevarande mål, eftersom de tillgångar som fanns i EU-medlemsstaten Tyskland vid tidpunkten för den avlidnes dödsfall under alla omständigheter omfattade tillgodohavandet på kontot hos Apo-Bank, vilket emellertid hade avslutats vid tidpunkten då talan väcktes.

[utelämnas]